

Disse områdene i Oslo gjør folk lykkeligst

Jeg er mett av å lese artikler hvor utbyggere og arkitekter får «skylden» for alle de nyoppførte, hoderystende stygge og grå prosjektene. Det er ikke deres ansvar. Foto: Privat og NTB. Til høyre er Barcode, til venstre ser du Arctanderbyen i Ekebergskrenten.

Av Taran Grønlie, interiørarkitekt MIAF, aktuell med boken «De jævla putene» - et arkitektopprør sett fra innsiden

Publisert:
31.01.23 10:08

Vi må slutte å si at skjønnhet bare er i øyet til betrakteren, sier filosofen Alan de Botton. Det er nemlig ikke et mysterium hvorfor vi liker noen byer mye bedre enn andre.

MENINGER

Dette er et debattinnlegg. Innlegget gir uttrykk for skribentens holdninger.

Hva skal til for at en by er et godt sted å leve? Spørsmålet bør besvares daglig av alle som er involvert i byutvikling. For det finnes ikke ett enkelt svar. Om ingen spør, er det heller ingen som svarer.

Uansett, lite tyder på at spørsmålet blir drøftet av de ansvarlige. Det resulterer i godkjenning av det ene merkelige byggeprosjektet etter det andre. Det er alvorlig. For vi ønsker vel ikke en by som sender sjelen på dør?

Er ikke de ansvarlige sitt ansvar bevisst? Eller er de bare opptatt av individuelle prestisjeprosjekter? Jeg er mett av å lese artikler hvor utbyggere og arkitekter får «skylden» for alle de nyoppførte, hoderystende stygge og grå prosjektene. Det er ikke deres ansvar. I siste instans sitter det offentlige med ansvar for byutviklingen.

Heier på høyhus, uten noen relevant begrunnelse.

Oslo og andre storbyer domineres av prosjekter som skal selges i flere ledd og med større fortjeneste for hver transaksjon. Mangel på kvalifisert offentlig tilsyn, og fravær av hensyn til det offentlig rom, gir byer som er stadig mer sjelløse og ulevelige.

Den hodeløse byutviklingen er en gave til den neste utbyggeren som ser på en bolig som et investeringsobjekt og ikke har én tanke om at en bolig skal være en ramme for trivsel. Og det er greit. For ansvaret ligger ikke her.

I Aftenposten 15. desember skriver avdelingsdirektør for byutvikling Hanne Sophie Solhaug og sjefarkitekt Marita Holhjem i Oslos Plan- og bygningsetat (PBL). De konkluderer med at «Høyhus kan bidra til at Oslo blir en bedre by» - uten å gi noen relevant begrunnelse.

Parallelt med begeistringen for høyhus, erkjenner de at hus høyere enn 14 etasjer har vesentlige problemer sammenlignet med lavere, tett bebyggelse. Her mangler det åpenbart både kunnskap og overordnede, gode planer.

Det finnes nemlig dyktige hoder der ute - prestisjetunge arkitekter som den tyske stjernearkitekten Ole Scheeren (1971) og den britisk-sveitsiske filosofen [Alain de Botton](#) (1969). De har begge gitt oss tungtveiende og gode refleksjoner om hva som bør være til stede for at byen oppleves som et godt sted å bo.

Det finnes flere nydelige steder i Oslo

Vi har Telthusbakken og Damstredet. Arkitekturen er stort sett bevart. De gamle små, malte trehusene ønsker oss hjertelig velkommen. Felles for disse er at det er lite, det er trangt, og det er forutsigbart. Vi har Ullevål hageby og Torshovkvartalene - slottet med de tusen kjøkken som de ble kalt da de var nyoppført. Det ble satt søkelys på variasjon innenfor et gitt tema og bakgårdene fikk for første gang mye oppmerksomhet.

«Det er forstemmende at vi i møte med Oslos nye bydeler blir møtt av de intetsigende, kjedelige, ensformede oppbevaringsboligblokkene. Jeg kan nevne både Hasle-Løren, Økern, Barcode og Kværnerbyen»

Av de mer moderne områdene er Sankthansfjellet borettslag i bydel Alna verdt å nevne. Selv med store likheter til den utskjelte, modernistiske «kasse»-arkitektur, er disse små, sjarmerende og tilpasset typografien, som igjen fører til at hele områder har et stort naturmangfold og den grønne holismen er bevart god.

Så må jo Frognerparken nevnes. Slike store parker, der man ikke kan se noen bebyggelse burde det rett og slett blitt satt av mer plass til i byen. Jo flere mennesker vi blir i Oslo jo mer plass trenger vi for å slappe av og nyte rekreasjon.

Alain de Botton har skrevet et manifest der han trekker frem ni grunnleggende elementer som må være til stede for at en by skal være vellykket og attraktiv. Han tar også opp skjønnhet som en prioritet i urban arkitektur og design. Ole Scheeren, modernisten som også bygde høyhus, har lært av sine feiltrinn og avskrevet høyhusene som gode boliger. Han har veltet dem.

Ikke et mysterium hvorfor vi liker noen byer mye bedre

Vi må slutte å si at skjønnhet bare er i øyet til betrakteren, sier Alan de Botton. Det er nemlig ikke et mysterium hvorfor vi liker noen byer mye bedre enn andre. Beviset ligger i turiststatistikken. Det er gode grunner til at ingen ferierer i Frankfurt, mens alle elsker Paris og Barcelona.

Nettopp derfor er det så forstemmende at vi i møtet med Oslos nye bydeler blir møtt av de intetsigende, kjedelige, ensformede oppbevaringsboligblokkene. Jeg kan nevne både Hasle-Løren, Økern, Barcode og Kværnerbyen. Fortettingen foregår også på Bekkelaget, Holtet, Hovin byen og Ensjø.

Folk er lykkeligst når de bor i tettpakkede områder der den menneskelige komedie får utspille seg fullt ut, skriver De Botton. Vi vil vel at alle skal elske Oslo?